

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Stadsmus Oudergem te OUDERGEM

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	158
Instelling	GO! basisschool De Stadsmus Oudergem
Directeur	Emilie BREUER
Adres	Henri de Brouckèrelaan 16 - 1160 OUDERGEM
Telefoon	02-672.87.18
Fax	02-675.34.21
E-mail	bs.oudergem@g-o.be
Website	www.destadsmus.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Brussel
Adres	Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE
Scholengemeenschap	SGE BRUSSELIA I
Adres	Edmond Mesenslaan 2 - 1040 ETTERBEEK
CLB	GO! CLB Brussel
Adres	Dielegghemse Steenweg 24 - 1090 JETTE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	14-03-2014, 17-03-2014 en 18-03-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18-03-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	30-04-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Philippe DECRUYNAERE
Teamleden	Lieven DEPRETTERE, Geert DE WITTE
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Evaluatiepraktijk	18
4.2 Rapporteringspraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De drie vestigingsplaatsen van de basisschool van het Gemeenschapsonderwijs 'De Stadsmus' liggen verspreid over het grondgebied van de Brusselse gemeente Oudergem. De hoofdschool is gelegen op een uitgestrekte campus in de omgeving van de Waversesteenweg. Hier kunnen zowel kleuters als lagereschoolkinderen terecht. In de vestigingsplaatsen 'Transvaal' en 'Invaliden' richt de school enkel kleuteronderwijs in.

De leerlingenpopulatie van de school weerspiegelt in grote mate de buurtkenmerken. Zo goed als alle kinderen spreken thuis een andere taal dan het Nederlands en/of komen uit een veeleer kansarm gezin. De instelling profileert zich uitdrukkelijk als een laagdrempelige school die de eigenheid van elk kind ten volle waardeert en respecteert. Dit resulteert in een uitgesproken aandacht voor het welbevinden van de kinderen. Het engagement van het hele schoolteam om de kinderen een veilige en warme leef- en leeromgeving te bieden, is opvallend. Ook de permanente aandacht in beide afdelingen voor de ontwikkeling van de communicatieve vaardigheden bij de kinderen is opmerkelijk.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de beide afdelingen. Tijdens haar onderzoek peilde de onderwijsinspectie ook naar de kwaliteit van de evaluatiepraktijk, de rapporteringspraktijk en het algemeen beleid van de school. Tevens ging ze na of de school de regelgeving naleeft en controleerde ze de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

In de kleuterafdeling komt de school haar inspanningsverplichting na en slaagt ze erin om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in voldoende mate na te streven. Alle teamleden plannen een gevarieerd en evenwichtig aanbod dat duidelijk afgestemd is op de leerplandoelen. De thema's zijn boeiend en spelen geregeld in op de interesses van de kinderen. Binnen elk thema kiezen de kleuteronderwijzers doelgericht voor activiteiten die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Hierbij gaat heel wat aandacht naar de ontwikkeling van de spreekvaardigheid van de kleuters. Het is dan ook enigszins verwonderlijk dat er weinig expliciete schoolafspraken zijn voor de uitbreiding van de woordenschat van de kinderen.

De kleuteronderwijzers zorgen veelal voor een gezellige en aantrekkelijke klasinrichting. In de thematisch uitgebouwde hoeken krijgen de kleuters ruim voldoende kansen om te experimenteren en te leren van elkaar.

De kleuteronderwijzers observeren de kleuters regelmatig en doelgericht. Ze hebben hierdoor een goed en vrij volledig beeld van hun algemene ontwikkeling. De criteria voor het bepalen van het ontwikkelingsniveau in het kindvolgsysteem zijn vrij onduidelijk. Aanvullend testen de teamleden ook de taalontwikkeling en de schoolrijpheid van de kleuters. Ze bieden tijdens de activiteiten spontaan hulp aan kinderen met een ontwikkelingsvertraging. De zorgleraar wordt efficiënt en doelgericht ingeschakeld bij de begeleiding van taalactiviteiten en voor de specifieke begeleiding van kinderen met een taalachterstand.

In de lagere afdeling bereikt de school de vooropgestelde eindtermen voor Nederlands. Hiermee komt ze tegemoet aan haar resultaatsverplichting. Het team zorgt voor onderwijs dat zich sterk richt op de taalvaardigheid van de kinderen. Daarmee speelt het gericht in op hun noden. De onderwijzers vertrouwen voor de realisatie van het leerplan vooral op onderwijsleerpakketten. Het consequente gebruik ervan verzekert in grote mate de gelijkgerichte aanpak, het evenwicht tussen de verschillende domeinen en de graduele opbouw van het aanbod.

De onderwijzers volgen de prestaties van hun leerlingen goed op door middel van toetsen en observaties. Samen met de zorgleraar ondersteunen ze de kinderen regelmatig in kleine groepen.

Ook voor wereldoriëntatie bereikt de school met haar leerlingen van het zesde leerjaar de eindtermen. Alle teamleden hanteren een basispakket als leidraad en volgen strikt de uitgewerkte leerlijn. Hierdoor is de volledigheid van het aanbod en de continuïteit tussen de verschillende leeftijdsgroepen gegarandeerd. Opvallend voor beide leergebieden zijn de gevarieerde werk- en groeperingsvormen die de meeste teamleden dikwijls toepassen. Hierdoor krijgen de kinderen veel kansen om met elkaar te communiceren,

samen te werken en elkaar te ondersteunen. Het is overduidelijk dat de aandacht voor taalvaardigheidsonderwijs in alle leergebieden uitdrukkelijk aanwezig is. In verschillende klassen van beide afdelingen belemmert het beperkt aantal bruikbare computers de aanwending van de ICT-mogelijkheden als ondersteuning voor de taalontwikkeling.

Niettegenstaande een duidelijke visie op evalueren en rapporteren ontbreekt, maakt het kwaliteitsonderzoek duidelijk dat de school heel wat inspanningen levert om de leerprestaties van de kinderen doelgericht te evalueren en de ouders behoorlijk te informeren over de vorderingen van hun kind.

Voor enkele leergebieden fungeert het leerplan nog niet als uitgangspunt waardoor de evaluatie te weinig breed is. Hierdoor is ze nog vaak sterk gericht op kennisreproductie. Dit vertaalt zich ook in de schriftelijke rapportering. Positief is zeker dat de leraren vlot bereikbaar zijn voor de ouders waardoor zij op elk gewenst moment informatie kunnen inwinnen over de ontwikkeling van hun kind.

Het schoolteam stelt de meerwaarde van het grote aantal toetsen en testen niet in vraag.

De hardwerkende directeur vormt samen met de toegewijde zorgcoördinator de ruggengraat van het schoolbeleid. Alle teamleden waarderen de schoolleider zeer sterk voor haar gedrevenheid, deskundigheid en doelgerichte aanpak. De leraren voelen zich gewaardeerd en betrokken bij het schoolbeleid waardoor het team duidelijk gemotiveerd is om 'samen school te maken'. De directeur tracht ook zoveel als mogelijk alle leraren te betrekken bij het nemen van beslissingen. Dit komt de sfeer en het werkklimaat zeker ten goede.

Het schoolbeleid bewaakt de planlast voor de teamleden nog te weinig doelbewust. Veel plannings- en registratiedocumenten ontwikkelt en gebruikt het schoolteam veeleer als verantwoording dan om hun meerwaarde bij het onderwijsgebeuren of de begeleiding van de kinderen.

De school krijgt een gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving is een voorbeeld van goede praktijk. Het onderzoek naar aspecten van de regelgeving toont aan dat de school de onderzochte regelgeving respecteert.

De onderwijsinspectie besluit deze doorlichting voor zowel de kleuterafdeling als de lagere afdeling met een gunstig advies voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen. Ze is ervan overtuigd dat het schoolteam de geformuleerde aandachtspunten in overweging zal nemen om de kwaliteit van het onderwijs in de toekomst nog te verbeteren.

Ze is ook de mening toegedaan dat het dynamisme en het enthousiasme van het hele schoolteam belangrijke hefboomen zijn om ook in de toekomst kwaliteitsvol onderwijs voor alle kinderen na te streven.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers plannen een doelgericht onderwijsaanbod waarbinnen de kleuters veel kansen krijgen om op een betrokken manier taalvaardigheden te verwerven. Het aanbod sluit aan bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters en focust op een evenwicht tussen de verschillende domeinen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De meeste domeinen komen voldoende geïntegreerd aan bod in de planning, bij de uitwerking van de thema's en tijdens de dagelijks weerkerende activiteiten. De kleuteronderwijzers creëren een krachtige leeromgeving waarin kleuters voldoende kansen krijgen om de werkelijkheid te ontdekken en te exploreren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

De meeste teamleden van de kleuterafdeling stemmen hun onderwijsaanbod voor Nederlands en wereldoriëntatie in grote mate af op de leerplandoelen. Alle leraren bewaken zowel de volledigheid als de frequentie van het doelenaanbod en sommige kleuteronderwijzers bewaken ook de realisatie van de vooropgestelde leerplandoelen. In de planningsdocumenten van de meeste kleuteronderwijzers zijn ook concrete lesdoelen terug te vinden. Verschillende teamleden getuigen dat de registratie van zowel leerplandoelen als lesdoelen geen meerwaarde betekent voor hun didactisch handelen maar eerder planlast veroorzaakt.

De kleuteronderwijzers laten zich voor de inhoudelijke invulling van hun thema's inspireren door diverse bronnen en eigentijdse onderwijsleerpakketen. Alle kleuteronderwijzers integreren de activiteiten in thema's die meestal nauw aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Deze thematische aanpak bevordert de horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. In de planning is voldoende ruimte voorzien om in te spelen op de interesses van de kleuters. Af en toe krijgen zij de kans om eigen thema's aan te brengen of om thema's mee invulling te geven.

Alle kleuteronderwijzers hebben ruim voldoende aandacht voor de taalverwerving en de ontwikkeling van de taalvaardigheid. Via de activiteiten, de visualisatie van begrippen, de praat- en vertelplaten, de poppenkast en de variatie aan (prenten)boeken stimuleren ze de kleuters om talige boodschappen in een communicatieve context te begrijpen en te produceren.

De aanpak van taalverschillen vormt indien nodig een invalshoek voor het onderwijsleeraanbod en –proces. Enkele teamleden laten daarbij het aanleren van Nederlands sterk aansluiten bij de interesses en de behoeften van de kleuters.

Om de taalverwerving te stimuleren organiseren de kleuteronderwijzers (soms in samenwerking met de zorgleraar) taalheterogene groepen zodat taalzwakke kleuters voldoende aanbod krijgen en kunnen leren van taalsterkere kleuters. Hoewel de teamleden doelgericht de basiswoordenschat bij alle kinderen aanbrengen en inoefenen, is het merkwaardig dat de school nog geen afspraken maakte om het aanbod van woordenschat gradueel op elkaar af te stemmen. Doordat alle kleuteronderwijzers vaak actieve werkvormen plannen, krijgen de kleuters heel wat kansen tot spreken en luisteren. De klaspraktijk wijst uit dat een aantal kleuteronderwijzers er al goed in slaagt om bij de kinderen taal uit te lokken, onder meer door duidelijke instructie te geven, kringgesprekken te organiseren, te participeren in hoeken en gebruik te maken van pictogrammen en gebaren. De leraren bereiden de kinderen voor op lezen en schrijven, onder meer door het gebruik van symbolen, foto's, stappenplannen en woordkaarten. De volledigheid van het aanbod voor het leergebied Nederlands uit zich verder in het aanbieden van een specifiek traject voor de oudste kleutergroepen inzake de ontwikkeling van het handschrift en in de initiatieven inzake ontluikende geletterdheid. In dat kader is het vermeldenswaardig dat leerkrachten vaak een beroep doen op de bibliotheek om kinderen eigentijds en kwaliteitsvol leesmateriaal aan te bieden.

In de uitwerking van de thema's is er voldoende evenwicht tussen de verschillende domeinen van het leergebied wereldoriëntatie. Daarbij zorgen alle kleuteronderwijzers voor voldoende variatie en gradatie binnen de eigen groep. Kalenders en doelgerichte activiteiten zetten de kleuters aan om gebeurtenissen chronologisch te ordenen en greep te krijgen op tijdsaspecten. Uit de klasobservaties blijkt dat kleuters kansen krijgen tot waarnemen, exploreren en experimenteren in allerlei realistische situaties. Ze kunnen daarbij al handelend begrippen ervaren, zowel tijdens het begeleid aanbod als in de speelleerhoeken. Het levensecht en werkelijkheidsgericht karakter van het aanbod blijkt verder uit de culturele of andere leeruitstappen in de nabijheid van de school en de aandacht voor verschillende educaties. Er is oog voor een doordachte aankleding van de klas waarbij de speelleerhoeken doelgericht worden verrijkt. In een aantal groepen zijn er mogelijkheden die de kleuters toelaten om zelf initiatief te nemen en actief zelfontdekkend te leren.

De kleinschaligheid van zowel de hoofdschool als de vestigingsplaatsen en het veelvuldig informeel overleg tussen de kleuteronderwijzers dragen ertoe bij dat zij intuïtief de verticale samenhang in het onderwijsaanbod bewaken en hiaten en overlappings vermijden. De kleuteronderwijzers maken daarnaast ook voldoende afspraken over de inhoudelijke invulling van de gemeenschappelijke thema's.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het schoolleven en de klaswerking verlopen ordelijk en gestructureerd. De meeste kleuteronderwijzers hanteren een doordacht klasmanagement en creëren situaties waarbinnen de kleuters talige en wereldoriënterende ervaringen kunnen opdoen. Uit de klasobservaties blijkt dat alle teamleden een begeleidingsstijl hanteren die er op gericht is de ontwikkeling van de kleuters te stimuleren. Begeleid werken en zelfstandig spel in verschillende hoeken behoren tot de dagelijkse klaspraktijk. In verschillende klassen is daarbij aandacht voor het leren kiezen en stimuleren de teamleden doelbewust de zelfsturing. Globaal gezien besteden alle kleuteronderwijzers vrij veel tijd aan huishoudelijke en verzorgende activiteiten.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In alle klassen zijn voldoende aangepaste ontwikkelingsmaterialen beschikbaar om de kleuters voldoende kansen te bieden om zowel intentioneel als incidenteel te leren. Sommige teamleden ontwikkelen zelf materialen en spellen die aansluiten bij het actuele thema en die kleuters uitnodigen om allerlei ervaringen op te doen. In alle groepen verrijken de kleuteronderwijzers de speelleerplekken met bijkomend materiaal dat afgestemd is op het actuele thema. Alle kleuteronderwijzers hebben aandacht voor de inrichting van een lees- of boekenhoek. Het boekenaanbod is meestal vrij gevarieerd en zowel afgestemd op de leeftijd van de kinderen als het actuele thema. De inrichting van de boekenhoek en de presentatie van de boeken is in een aantal klassen weinig functioneel. In alle klassen wordt het boekenaanbod uitgebreid met ontleend materiaal uit de bibliotheek. De ICT-voorzieningen in enkele klassen zijn weinig up-to-date.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers verzamelen zowel eigen observatiegegevens als informatie voor het kleutervolgsysteem om de ontwikkeling van alle kleuters in kaart te brengen. Daarnaast maakt het team van de kleuterafdeling ook gebruik van genormeerde testen om de taalontwikkeling van de kleuters op te volgen en de schoolrijpheid te bepalen. Om te komen tot een volledige beeldvorming van elke kleuter ontwikkelde het team een eigen kindvolgsysteem. Twee keer per jaar vullen de kleuteronderwijzers dit kindvolgsysteem in. Meerdere taalontwikkelingsaspecten zijn erin opgenomen. Wereldoriënterende vaardigheden komen er ook in voor. Het kindvolgsysteem hanteert een ander ordeningskader dan het leerplan en laat slechts in beperkte mate toe om na te gaan welke van de vooropgestelde doelen bereikt worden. Ook de verwachtingen voor de specifieke leeftijdsgroepen zijn niet duidelijk geëxpliciteerd. Dit bemoeilijkt een objectieve beoordeling en een heldere kijk op de taalontwikkeling over de jaren heen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

Het schoolteam ontplooit kwaliteitsvolle initiatieven om de ouders te informeren over het klas- en schoolleven alsook over de ontwikkeling van hun kind. Via verschillende kanalen schenken de teamleden aandacht aan een veelvuldige en open communicatie met de ouders over de dagelijkse schoolse ervaringen en de vorderingen van de kleuters.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het intern leiderschap ontwikkelde samen met het team van de kleuterafdeling een duidelijke visie op de wijze waarop de kleuteronderwijzers de leerbegeleiding in de praktijk gestalte geven. Binnen deze visie is de klasleerkracht, ondersteund door de zorgleraar, verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg.

De klaswerking heeft veelal een preventief karakter gericht op voorkomen van ontwikkelingsmoeilijkheden en op stimuleren van de taalontwikkeling. Daarnaast voorzien alle kleuteronderwijzers tijdens vrije keuzemomenten of binnen hun begeleidende aanbod in extra ondersteuning voor kleuters die meer zorg en aandacht nodig hebben. De kleuteronderwijzers wenden de SES-lestijden (lestijden toegekend op basis van de sociale en economische status van de kinderen) in de klassen van de vier- en vijfjarigen aan om preventief en remediërend additionele hulp voor risicokleuters te voorzien. De detectie en selectie van kleuters die hiervoor in aanmerking komen, gebeurt vooral op basis van de ervaring en de observaties van de klasleerkracht. De beeldvorming op basis van het kindvolgsysteem is hierbij weinig richtinggevend.

**Begeleiding
Sociale en emotionele
begeleiding**

*School- en klasklimaat
Sociale vaardigheden*

Het team van de kleuterafdeling slaagt erin een stimulerend pedagogisch klimaat te creëren waarin de kleuters zich veilig voelen. Alle teamleden hanteren een positief stimulerende onderwijsstijl waardoor kleuters optimale kansen krijgen om vanuit hun eigen beleving te communiceren, te leren en te ontwikkelen. Het is opvallend dat alle leerkrachten sterk begaan zijn met het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Zowel de kleuteronderwijzers als de zorgleraren begeleiden kinderen met sociaal-emotionele en/of gedragsproblemen.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

*Nascholingen
Interne expertise*

In het kader van de ontplooiing van een gelijke onderwijskansenbeleid besteedde de school de voorbije jaren veel aandacht aan het taalvaardigheidsonderwijs. Het effect hiervan is merkbaar in de wijze waarop leerkrachten in hun dagelijkse praktijk aandacht hebben voor de taalontwikkeling van de kleuters. Ook dit schooljaar is de kleuterafdeling ingestapt in een begeleidingstraject waarbij de optimalisering van de taalvaardigheid bij de kleuters centraal staat. Niettegenstaande de mogelijkheid bestaat om tussen de teamleden van de verschillende kleuterafdelingen de aanwezige expertise uit te wisselen, maken de teamleden zelden doelgericht gebruik van deze opportuniteit.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De outputgegevens over de leerresultaten geven aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken. Door de onderwijsleerpakketten consequent te gebruiken, zorgen de onderwijzers voor een doelgericht onderwijsaanbod met aandacht voor alle domeinen.

**Curriculum
Onderwijsaanbod**

*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De onderwijzers baseren zich voornamelijk op onderwijsleerpakketten om gradatie en continuïteit in het onderwijsleeraanbod te garanderen. Het vrij consequente gebruik ervan draagt in aanzienlijke mate bij tot de volledigheid van het aanbod en bevordert het evenwicht tussen de verschillende domeinen van het leergebied Nederlands.

Voor het eerste leerjaar is er een pakket dat focust op het aanvankelijk leesonderwijs.

In hun dagplanning verwijzen de onderwijzers naar de leerplandoelen en veelal ook naar het lesverloop en de lesdoelen die in de handleiding van het onderwijsleerpakket zijn opgenomen. Dit gebeurt hoofdzakelijk uit verantwoordingsperspectief en veroorzaakt duidelijk planlast.

Conform de onderwijsleerpakketten hebben de onderwijzers aandacht voor communicatieve vaardigheden. In de meeste klassen streven ze betrokkenheid en actieve inbreng van de leerlingen na. Met speelse en coöperatieve werkvormen lokken ze talige interactie tussen de leerlingen uit. Over het

algemeen is de instructietaal duidelijk. De onderwijzers bevestigen de leerlingen positief in hun taalgebruik. Sommigen geven hen kansen om opnieuw te verwoorden, zichzelf te verbeteren en hun werkwijze te verhelderen.

Ook de hulpvraag aan de externe ondersteuningsdienst richt zich dit schooljaar op de ontwikkeling van functionele spreektaken.

Lezen krijgt een belangrijke plaats in het aanbod. Het team van de lagere afdeling neemt verschillende initiatieven om het leesplezier bij de leerlingen te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn de periodieke bezoeken aan de plaatselijke bibliotheek en de leesbevorderende acties. In elke klasbibliotheek is er een ruim en gevarieerd boekenaanbod. In een aantal klassen zijn echter nogal wat boeken aan vernieuwing toe.

Creatief schrijven blijkt moeilijk voor de anderstalige kinderen. Toch boekt een aantal onderwijzers goede resultaten door hieraan bewust veel zorg te besteden. Vorig schooljaar stuurde het team van de lagere afdeling de spellingalgoritmes en de verbeterafspraken gericht bij om onderwijs op maat van de doelgroep na te streven. In het klasbeeld zijn de afspraken over het gebruik van deze leerstrategie voor spelling duidelijk herkenbaar.

Door de onderwijsleerpakketten vrij consequent te gebruiken, zorgen de onderwijzers voor voldoende verticale samenhang. Alle teamleden hebben aandacht voor horizontale samenhang met andere leergebieden. Taalvaardigheid vormt hierin eveneens de rode draad. In het eerste leerjaar gebeurt dit expliciet door combinatie met een onderwijsleermethode voor wereldoriëntatie die aansluit bij die van Nederlands. Het schoolteam organiseert jaarlijks enkele projecten en diverse extra-murosactiviteiten.

Activerende taken en de gerichte toepassing van coöperatieve werkvormen dragen bij tot actief onderwijs. Binnen hoeken- en contractwerk creëren de onderwijzers hiervoor ook heel wat kansen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De onderwijzers plannen voldoende onderwijstijd om het leerplan te realiseren. In de meeste klassen ondersteunt een efficiënt klasmanagement het leer- en ontwikkelingsproces. De sterke vorm van teamteaching in een groep van de onderbouw is een voorbeeld van goede praktijk. Alle teamleden voorzien gevarieerde werk- en groeperingsvormen waarbij leerlingen interactief communiceren, samenwerken en elkaar ondersteunen. In het hoeken- en contractwerk leren de leerlingen zelfstandig of coöperatief opdrachten plannen en uitvoeren.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over de nodige leermiddelen om het leerplan te realiseren.

In verschillende klassen belemmeren de verouderde hardware en het beperkt aantal operationele computers de systematische aanwending van de ICT-mogelijkheden in functie van het leerproces en de taalontwikkeling.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers gebruiken in de eerste plaats de evaluatiemogelijkheden van het onderwijsleerpakket, aangevuld met genormeerde testen voor spreken, technisch lezen, luisteren en schrijven.

Met de methodespecifieke analyseschema's worden vooral de spreekvorderingen van de leerlingen geanalyseerd en opgevolgd. Occasioneel nemen de onderwijzers eveneens de luister- en schrijfprestaties van de kinderen onder de loep.

Veel van deze toetsresultaten gebruikt het schoolteam ter verantwoording. Het gebruikt ze weinig functioneel om het onderwijsleerproces indien nodig bij te sturen.

Op het einde van de basisschool participeert de school met haar oudste leerlingen aan de proeven van een andere onderwijskoepel. Het is geen gewoonte om de resultaten diepgaand te analyseren en deze aan te wenden met het oog op het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Toch tonen de outputgegevens in zeker mate aan dat de meeste leerlingen voor de verschillende domeinen van Nederlands de eindtermen bereiken.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming is degelijk. De genormeerde testen, de toetsen van het onderwijsleerpakket en de observaties zorgen voor een brede gegevensverzameling. De elektronische registratie van bijna alle zorginterventies is weinig zinvol en betekent geen meerwaarde voor de beeldvorming of de ondersteuning van de leerlingen.

Conform de zorgvisie is ook in de lagere afdeling de klasleerkracht de eerste verantwoordelijke voor de zorg.

Op basis van observaties en naar aanleiding van de analyse van de toetsresultaten plannen zij remediëring of differentiatie voor groepjes of individuele leerlingen. Meest voorkomend zijn vormen van binnenklasdifferentiatie zoals tempodifferentiatie en differentiatie in de hoeveelheid leerstof.

Alle teamleden kunnen indien nodig een beroep doen op aanvullende klasondersteuning van de zorgleraar. Deze (meestal) klasinterne ondersteuning maakt het mogelijk om te werken met kleinere groepen en gericht te differentiëren. Een handelingsgerichte aanpak passen de leerkrachten enkel toe voor leerlingen met een aangepast curriculum.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het schoolteam toont de bereidheid om van en met elkaar te leren. Leerkrachten delen hun deskundigheid en doen regelmatig een beroep op elkaars talenten om zo de kwaliteit van het leergebied Nederlands te verhogen. Via teamgerichte nascholingen en persoonlijke professionalisering maken de teamleden kennis met vernieuwende initiatieven met betrekking tot taalvaardigheidsonderwijs. Ook de kennismaking met en de implementatie van het nieuwe leerplan Nederlands krijgt voldoende aandacht.

Binnen het zorgteam probeert vooral de zorgcoördinator haar expertise te verhogen. Ze volgt regelmatig nascholingen om zich te verdiepen in thema's die belangrijk zijn om de kwaliteit van het zorgbeleid en van de zorginitiatieven te optimaliseren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Het aanbod is evenwichtig, voldoende breed en gevarieerd en waar mogelijk geënt op de lokale omgeving. Het team ontwikkelde voor alle domeinen een gradueel opgebouwde leerlijn die richtinggevend is voor het onderwijsaanbod.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team van de lagere afdeling doorliep de voorbije schooljaren een leertraject dat inzicht in het leerplan en een evenwichtig en doelgericht onderwijsaanbod beoogt. Dit resulteerde op schoolniveau in een leerlijn die per graad de doelen en concrete leerinhouden voor alle domeinen vastlegt.

De onderwijzers werken meestal eigen thema's uit en putten daarvoor uit diverse bronnen. Daarnaast hanteren zij ook basispakketten voor wereldoriëntatie in het algemeen en specifiek voor het domein techniek.

Het onderwijsleerpakket van het eerste leerjaar sluit aan bij de taalmethode. De leerlijn dient als bewakingsinstrument voor de volledigheid van het aanbod. De onderwijzers duiden er op aan welke leerplandoelen in de voorbije lessen

wereldoriëntatie of in andere leergebieden aan bod kwamen.

De leerlijn stemt overeen met de vooropgestelde leerplandoelen voor de betrokken leeftijdsgroepen. Hierdoor is het evenwicht en de gradatie binnen het aanbod impliciet gegarandeerd. Analyse van de planningsdocumenten en het leerlingenwerk toont effectief aan dat het aanbod voor alle domeinen van het leergebied vrij evenwichtig en volledig is.

Door de ontwikkeling van de leerlijn hebben alle onderwijzers impliciet aandacht voor de visie en de uitgangspunten van het leerplan. Daardoor zijn alle teamleden vertrouwd met de multiperspectieve benadering van het leergebied. De leerlijn is ook in belangrijke mate een garantie dat er op schoolniveau expliciet aandacht is voor de verticale samenhang en continuïteit tussen de verschillende leeftijdsgroepen.

De realisatie van een brede harmonische vorming staat centraal in het wereldoriënterend onderwijs. Illustratief hiervoor zijn onder andere de initiatieven die de school neemt om de omgeving te verkennen, de diverse schoolprojecten en de extramurale activiteiten. De uitstappen hebben tot doel een thema te verrijken en de onderzoeksvaardigheden van leerlingen te stimuleren en te ontwikkelen in realistische contexten. Verschillende leraren nemen initiatieven om de actualiteit onder de aandacht te brengen en deze op een veelzijdige wijze te verwerken.

De meeste teamleden hebben aandacht voor de integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Voor leren leren is het opzoeken van informatie hiervan een duidelijk voorbeeld. De ontwikkeling van de sociale vaardigheden krijgt ruime kansen in het samenwerken in groepen. ICT vervult nog een bescheiden functie binnen wereldoriëntatie. Er is duidelijk nog een groeimarge om leerlingen op een doeltreffende manier multimediale leerbronnen te leren aanwenden.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Alle teamleden plannen voldoende onderwijstijd in hun lessenroosters. Het schoolteam hecht heel wat belang aan actieve werkvormen. De principes van het coöperatief leren krijgen ook in wereldoriëntatie ingang. De onderwijzers zorgen voor een goede variatie aan werk- en groepeeringsvormen. De klasinrichting draagt in de meeste klassen bij tot activerend en stimulerend onderwijs. Verschillende uitdagende opdrachten vergroten de betrokkenheid van de leerlingen bij het thema.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige materialen om de lessen te stofferen. De klassikale ondersteuningskaders voor tijd en ruimte vertonen voldoende gradatie. De ruimtekaders worden echter nauwelijks aangevuld vanuit de onderwijspraktijk. Verschillende klasleerkrachten wendden het interactief schoolbord zinnig aan.

In verschillende klassen belemmeren de verouderde hardware en het beperkt aantal operationele computers de systematische aanwending van de ICT-mogelijkheden om zelfstandig informatie op te zoeken en functioneel aan te wenden.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie gebeurt vooral op basis van eigen toetsen. Over het algemeen focussen de toetsen op reproductie van kennis en minder op vaardigheden, inzichten en attitudes. De onderwijzers evalueren deze competenties enigszins in hun lessen, maar die evaluatie leidt meestal niet tot individuele beoordelingen over de vorderingen van leerlingen en krijgt ook weinig neerslag in het rapport. De school slaagt er nog niet in om haar visie op goed wereldoriënterend onderwijs in haar evaluatie te implementeren. De leerplandoelen zijn nog niet voldoende evenwichtig vertegenwoordigd in de evaluatie.

Om op een meer objectieve manier zicht te krijgen op de leerprestaties van de leerlingen en om zich te kunnen positioneren, neemt de school jaarlijks deel aan een externe eindtoets. Deze gegevens worden nog niet grondig geanalyseerd.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het team van de lagere afdeling brengt de beginsituatie van de leerlingen voor wereldoriëntatie nog niet in kaart. De onderwijzers vertrouwen erop dat de leerlingen de (leerplan)doelen van de voorgaande leerjaren bereikt hebben. Ook tijdens (zorg)overlegmomenten is het leergebied zelden voorwerp van gesprek. De zorg voor een stimulerend pedagogisch klimaat vormt de basis van de leerbegeleiding voor wereldoriëntatie. Alle teamleden geven de leerlingen positieve feedback bij de realisatie van opdrachten. Bij groepswork houden meerdere leraren rekening met de eigenheid van de leerlingen. Ze creëren een veilige leeromgeving waar leerlingen uitgedaagd worden om de eigen mogelijkheden te ontwikkelen. Het respect voor elkaar en voor eenieders mogelijkheden stellen de onderwijzers hierbij als belangrijke waarde voorop.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De school investeerde de voorbije jaren in de verkenning en de implementatie van het leerplan wereldoriëntatie. Dit resulteerde onder andere in de ontwikkeling van een leerlijn voor dit leergebied. Hierbij was ook uitdrukkelijk aandacht voor het domein techniek. Uit de planningsdocumenten en klasobservaties blijkt dat alle onderwijzers aspecten van techniek proberen te integreren in een aantal thema's.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert en laat uitvoeren. Hierdoor kent ze de mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen of probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De instelling geeft op een voorbeeldige wijze gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen. Ze houdt ook zoveel als mogelijk rekening met de opmerkingen van haar personeelsleden.

De knelpunten qua bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die de inspectie vaststelt, zijn gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van deze plannen is heel concreet en realistisch zodat het inspectieteam kan aannemen dat de uitvoering zal volgen. Binnen haar budgettaire mogelijkheden doet de school immers al het mogelijke om de uitvoering van de plannen te bewaken.

De interne dienst kan aan de hand van verschillende gedetailleerde (meerjaren)plannen aantonen dat de school voldoende proactief en preventief handelt. Zo is de vereiste milieumelding aangevraagd en worden de sanitaire installaties in de vestigingsplaatsen 'Invalidenlaan' en 'Transvaal' ingericht conform de regelgeving. De wijze waarop de instelling tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne opspoorde en beheerst, is een voorbeeld van goede praktijk.

In deze school is het overduidelijk dat elke betrokkene op zijn of haar niveau bijdraagt aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Hoewel de evaluatiepraktijk van de school nog niet stoelt op een duidelijke en transparante visie, verloopt de evaluatie voor de meeste leergebieden vrij doelgericht. Het team maakte hierover duidelijke afspraken of gebruikt de evaluatie aangereikt vanuit de onderwijsleerpakketten. Zo is het voor iedereen voldoende duidelijk welke observaties, genormeerde toetsen, methodegebonden toetsen en (eind)toetsen de school hanteert. Een doeltreffende aanpak van de evaluatiepraktijk waarbij het leerplan als uitgangspunt fungeert, heeft nog voor bepaalde leergebieden uitbreidingsmogelijkheden. Voor bepaalde leergebieden en domeinen is het niet altijd duidelijk hoe de leerling vordert in zijn eigen ontwikkeling rond kennis, vaardigheden en attitudes.
- Ondersteuning** Het schoolteam hanteert een vrij groot aantal evaluatie-instrumenten om de ontwikkelings- en leervorderingen van leerlingen voor bepaalde leergebieden vast te leggen. Het gebruikt onder andere een groot aantal genormeerde taalvaardigheidstoetsen om de evolutie van de taalontwikkeling in kaart te brengen. De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling krijgt vorm en inhoud door losse en gerichte observaties bij activiteiten, door screenings en genormeerde testen. Deze evaluatiegegevens vormen de basis om de kleuters in hun ontwikkelingsproces te ondersteunen. In de lagere afdeling steunt de evaluatiepraktijk voor een aantal leergebieden op de gebruikte onderwijsleerpakketten, op eigen toetsen, op genormeerde testen en op externe eindtoetsen.
- Doeltreffendheid** De leerlingenevaluatie is onderwerp van overleg en leidt tot hulpverlening. In die zin is de evaluatiepraktijk doeltreffend. Niettemin heeft het schoolteam nog niet de gewoonte de doeltreffendheid van haar evaluatiepraktijk in vraag te stellen. Illustratief hiervoor is het grote aantal (genormeerde) (taal)toetsen die de teamleden zowel in de kleuter- als de lagere afdeling afnemen. De afname van deze toetsen heeft slechts een beperkte meerwaarde omdat het team deze nog niet consequent aanwendt om het onderwijsleerproces bij te sturen of de leerprestaties van de leerlingen te verhogen.
- Ontwikkeling** Het schoolteam investeerde de voorbije jaren niet systematisch in de ontwikkeling van haar evaluatiepraktijk. Enkele persoonlijke initiatieven niet meegerekend, was er slechts in beperkte mate expliciete aandacht voor het verhogen van de expertise inzake evalueren. De meeste teamleden laten zich voor dit aspect van hun praktijk niet altijd inspireren door de leerplannen. Het schoolteam is er zich van bewust dat het nog werk voor de boeg heeft om de evaluatiepraktijk te versterken. De genomen initiatieven, onder meer voor het leergebied lichamelijke opvoeding, kunnen een goede basis vormen om een duidelijke visie uit te werken en dit te verankeren in het schoolwerkplan.

4.2 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** Het schoolteam beschikt over voldoende duidelijke afspraken om vrij doelgericht mondeling en schriftelijk te communiceren over de ontwikkeling en resultaten van de leerlingen. Deze richtlijnen focussen vooral op organisatorische aspecten. De rapporteringspraktijk is echter nog niet aangestuurd vanuit een breed gedragen visie met vooropgestelde doelen.
In haar pedagogisch project stelt het schoolteam een totale ontwikkeling van de persoonlijkheid met aandacht voor kennis, vaardigheden en attitudes voorop. Deze visie is slechts gedeeltelijk in de huidige rapporteringspraktijk terug te vinden.
- Ondersteuning** De schriftelijke rapportering sluit voornamelijk aan op de methodegebonden en schooleigen evaluaties. Voor bepaalde leergebieden is de huidige rapportering nog onvoldoende afgestemd op de realisatie van de leerplandoelen.
Het schoolteam informeert en betreft de ouders bij het schoolleven en het onderwijsproces via aangepaste schriftelijke communicatie en tal van adequate en verzorgde contactvormen. De school beoogt hiermee vooral wederzijdse afstemming en medewerking om de onderwijskansen van kinderen te verhogen. In de kleuterafdeling worden ouders vooral mondeling geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind. De school organiseert daartoe regelmatig formele gespreksmomenten. De leraren stellen zich altijd heel bereikbaar en laagdrempelig op. Dit bevordert ongetwijfeld een constructieve samenwerking en de doorstroming van informatie.
In de lagere afdeling krijgen de leerlingen op vaste momenten in het jaar een schriftelijk rapport dat de leraren uitgebreid bespreken tijdens de oudercontacten.
Waardevol zijn de kindgerichte en motiverende reflecties die een aantal leraren aanvullend op elk rapport formuleren. Zowel de ouders als de leerlingen kunnen hun tevredenheid over het rapport aangeven.
- Doeltreffendheid** De school kan de doeltreffendheid van haar rapporteringspraktijk momenteel nog niet nagaan. Ze legt vooraf nog niet de effecten vast die ze wil bereiken en bracht de sterktes en zwaktes van het huidige rapporteringssysteem nog niet in kaart. Hoewel de voorbije jaren al betekenisvolle aanpassingen aan de rapporten zijn gebeurd (sociaal rapport, zelfevaluatie, signaalblad...) is de rapporteringspraktijk nog te weinig onderwerp geweest van interne evaluatie.
- Ontwikkeling** Op het vlak van haar rapporteringspraktijk is de school volop in ontwikkeling. Ze stelt de rapportering geregeld in vraag en doet inspanningen om tegemoet te komen aan vastgestelde hiaten of aan nieuwe verwachtingen. Het schoolteam staat open voor ontwikkeling en probeert dit ook in haar rapporteringspraktijk tot uiting te brengen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Na de snel opvolgende directiewissels uit het verleden wordt het directeurschap de laatste jaren stabiel vormgegeven door de huidige schoolleider. Samen met de toegewijde zorgcoördinator vormt zij de ruggengraat van het schoolbeleid. De gedreven directeur voert een doelgericht en efficiënt beleid met een sterk groeiend verantwoordelijkheidsgevoel bij de andere teamleden tot gevolg. Ze heeft een duidelijk zicht op de weg die ze wil afleggen met haar team en biedt daarvoor voldoende structuur en sturing. De meeste leraren voelen zich gesteund en gewaardeerd, waardoor de directeur kan rekenen op een grote inzet en betrokkenheid. Het effect hiervan is dat er een transparant en positief werkklimaat heerst. Het team maakte de laatste jaren overduidelijk een enorme sprong naar gezamenlijke doelgerichtheid. De directeur gaat zorgzaam en respectvol om met de kinderen, het personeel en de ouders. Ze is bekommerd om het welzijn van de leerkrachten en ondersteunt hen om de talrijke uitdagingen waar het schoolteam voor staat aan te pakken. Het huidige beleidsvoerende vermogen vormt aldus een stevige basis om toekomstige verwachtingen in te lossen.
- Visieontwikkeling** De school profileert zich als een instelling waar alle kinderen kansen krijgen om hun talenten en persoonlijkheid optimaal te ontwikkelen. Om te komen tot kwaliteitsvol onderwijs ontwikkelde het team de voorbije jaren voor diverse aspecten van haar werking een duidelijke visie. Visieteksten en beleidsdocumenten zijn dan ook veelal goed uitgewerkt en zijn in grote mate richtinggevend voor de dagelijkse klaspraktijk. Opvallend is de strategische planning van prioriteiten op middellange termijn. Dit beleidsplan maakt duidelijk welke prioritaire trajecten de school vooropstelt en welke rol elk teamlid hierin speelt. Deze benadering creëert duidelijkheid en transparantie omtrent de manier waarop de school de basiscompetenties bij haar leerlingen wil nastreven.
- Besluitvorming** De directeur streeft uitdrukkelijk naar een open communicatie en democratische besluitvorming. Tijdens de informele overlegmomenten, studiedagen en personeelsvergaderingen is er ruimte voor inhoudelijke inbreng van de teamleden en creëert de directeur een draagvlak voor organisatorische en pedagogisch-didactische beslissingen. Veel van deze beslissingen verankert het schoolteam formeel in transparante schoolafspraken. Formeel en structureel overleg garanderen ook een degelijk zorgoverleg. Zo betekent het wekelijks zorgoverleg tussen de klas- en zorgleraar dat er structureel aandacht gegeven wordt aan de klasinterne eerstelijnszorg. De leerlingen krijgen inspraak via de leerlingenraad.
- Kwaliteitszorg** Door de afname van genormeerde tests en externe toetsen neemt het schoolteam voldoende initiatieven om de onderwijskwaliteit te bewaken. Daarnaast voert het een aantal tevredenheidsonderzoeken uit. Op die manier brengt het de outputgegevens in kaart en krijgt het een beeld van de eigen sterktes en zwaktes. De beschikbare resultaten worden geregistreerd en globaal geïnterpreteerd. Ze geven eerder in beperkte mate aanleiding tot een systematische analyse en bijsturing op klas- en schoolniveau. Het schoolteam vertoont een uitgesproken positieve ontwikkelingsdynamiek en is bereid om de eigen werking in toenemende mate zelf in vraag te stellen.

- Talenbeleid** De school werkt aan een gezamenlijke visie op het talenbeleid en implementeert die stelselmatig. Ze sluit aan bij de noden van de leerlingeninstroom en de context. Daarin neemt het taalvaardigheidsonderwijs een belangrijke plaats in. De teamleden integreren dit in meerdere leergebieden. Ze zorgen voor onderwijs dat aansluit bij de behoeftes en de ontwikkeling van de leerlingen. Het team heeft een duidelijke visie op de communicatie met en tussen de leerlingen die rekening houdt met hun welbevinden. Ook voor de communicatie met de ouders levert de school grote inspanningen en zet het team in op ouderbetrokkenheid. Gezien de recente uitwerking van het talenbeleid is er nog geen expliciete evaluatie gebeurd. Dit neemt niet weg dat het team de ontwikkeling goed opvolgt onder andere door gebruik te maken van outputgegevens.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert samen met de andere teamleden de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het leerplangericht aanbod Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdelingen.
- De doordachte thematische werking in de kleuterafdelingen, gericht op een geïntegreerd onderwijsaanbod dat aansluit bij de leefwereld van de kleuters.
- De aandacht voor de principes van het taalvaardigheidsonderwijs in beide afdelingen.
- De realisatie van de leerplandoelen Nederlands en wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De aandacht voor het werkelijkheidsnabij maken en verbreding van het wereldoriënterend aanbod door het gebruik van de mogelijkheden van de schoolomgeving en de diverse leeruitstappen.
- De werk- en groeiperingsvormen die actief en zelfstandig leren bevorderen in de lagere afdeling.
- De expliciete aandacht voor het welbevinden van de leerlingen binnen een veilig en stimulerend school- en klasklimaat.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De diverse vormen van communicatie en rapportering naar ouders.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het deskundige en gedreven leiderschap.
- De groeiende gezamenlijke doelgerichtheid en het verantwoordelijkheidsgevoel van het schoolteam.
- De gestructureerde schoolorganisatie.
- De transparante beleidsvoering met ruimte voor inspraak en participatie van het lerarenteam.
- De aandacht van het intern leiderschap voor het welbevinden van alle kinderen en de teamleden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De afspraken rond het verwerven van woorden en begrippen in de kleuterafdelingen.
- De organisatie van de huishoudelijke en verzorgende activiteiten in de kleuterafdelingen.
- De samenhang tussen het kindvolgsysteem en het leerplangerichte aanbod in de kleuterafdelingen.
- De functionele en attractieve inrichting van de boekenhoek in bepaalde klassen van de kleuterafdelingen en de aantrekkelijkheid van het boekenaanbod in bepaalde klassen van de lagere afdeling.
- De brede en evenwichtige evaluatiepraktijk voor het leergebied wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De ICT-voorzieningen en het geïntegreerde gebruik ervan in verschillende klassen van de lagere afdeling.
- De planlast voor de teamleden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aanwending en de uitwisseling van de interne expertise in de kleuterafdelingen.
- De kritische analyse op schoolniveau van genormeerde en externe (eind)toetsen in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- Een brede evaluatiepraktijk volgens de visie van de leerplannen.
- Een brede rapporteringspraktijk van alle leergebieden georiënteerd op de visie van de leerplannen en afgestemd op de leerplandoelen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De functionaliteit en de veelheid aan genormeerde tests en toetsen kritisch bekijken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Philippe DECRUYNAERE de inspecteur-verslaggever	Emilie BREUER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	